

A MI DALAINK

Bébi kebelembe
Sárga hasú kényő.
Bébi kebelembe
Sárga hasú kényő.

Vegye ki kegyelmes
Lelekem édes hugom.
Vegye ki kegyelmes
Lelekem édes hugom.

Mintsább kezem nélkül,
Inkább énem nélkül.
Mintsább kezem nélkül,
Inkább énem nélkül.

Mintsább kezem nélkül,
Inkább lányom nélkül.
Mintsább kezem nélkül,
Inkább lányom nélkül.

Mintsább mátkám nélkül,
Inkább kezem nélkül.
Mintsább mátkám nélkül,
Inkább kezem nélkül.

Vegye ki kegyelmes
Lelekem édes hugom.
Vegye ki kegyelmes
Lelekem édes hugom.

Mintsább kezem nélkül,
Inkább énem nélkül.
Mintsább kezem nélkül,
Inkább énem nélkül.

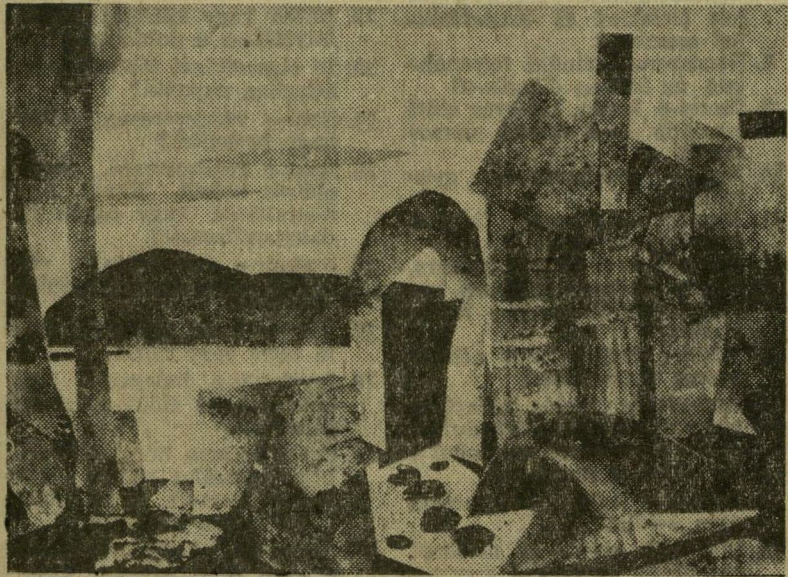
Vegye ki kegyelmes,
Lelekem édes mátkám.
Vegye ki kegyelmes,
Lelekem édes mátkám.

Mintsább kezem nélkül,
Inkább lányom nélkül.
Mintsább kezem nélkül,
Inkább lányom nélkül.

Mint eddig közölt dalaink, ez a ballada is a csángó-magyar zenei nyelvjáráshoz tartozik, és szintén Faragó Laura műsorának volt egyik száma a televízió Röpülj páva vetélkedőjén. Kivétel azonban ez a ballada abban, hogy míg az eddig közölt dalokat több-kevesebb változással az

egész magyar nyelvterületen ismerik vagy ismerték, ezt a balladát csak a csángók és a székeföldiek éneklék.

Azt is tudjuk még a dalról, hogy a XVI–XVII. században keletkezett. Gazdagon díszített dallama az egyik legszebb vonulatú csángó dallam.

Kovács Margit

Váci Duna-part

álltak a dolgok (Ding an sich), onnan időközben ők maguk is eltávoztak.

Hajnala beszűntették működésüket a közművek. A csapatok házbavaló megnyitni. Nem folyik belőlük egy csöppnyi következtetés sem. Megvilágítandó tudat hiányában az elektromos művek sem üzemel.

A Megismerés Terétől nem messze, a Lényeg Diadalíve mögött, az Ismeretlen Premissza sirján pedig elhervadtak a virágok. Mindenfelé felbomlás. Néhány óra után úgy érzi az ember, hogy ideje eltávozni innen.

Am nehéz szívvel lépek ki az elnéptelenedett filozófia főkapuján. Sőt, amikor már tekintélyes messziségre távolodtam tőle, akaratlanul visszapillantok még egyszer a hátrahagyott diszciplínára.

Nagy robaj után porfelhő gomolyog magasba. Egy bérpalota dől össze az Abszolút Igazság Útján. A törmelék között rész-igazságok csodálatos módon valahogy épen maradt téglái hevernek.

Nº 9.: Átváltozások

Egyszer egy ember így szólt a Nagy Varázslóhoz: — Szeretnék platánfa lenni.

A Nagy Varázsló éppen jókedvében volt, így abból az emberből azonnymban platánfa lett. Lábai föld alá kúsztak és gyökereit vertek, törzsén kéreg nőtt, kezét vastag ágakként tárta szét, fejéből meg lombkorona lett.

Ettől kezdve egy forgalmas utcáson állt, és naphosszat árnyékot vetett.

Volt, aki ügyet sem vetett rá, de akadt, aki megállt mellette, és

azt mondta: — Ejnye, de szép fa — azzal sóhajtván tovább ment.

Egy micisapkás férfi minden délben a törzsére köpött, egy közböcs képű másik pedig neki vetette a hátát, és sokáig bámult maga elé.

A kutyákat sétálni hozták erre. Izgatottan körülszaglászták, mielőtt megöntözték volna a bokáját.

Este szerelmesek jöttek, és a platánfa néha egész éjjel hallgatta a nevetésüket, meg mindent, amit mondtak egymásnak.

Reggelként mindig gondosan felsöpörték körülötte az aszfaltot. Öreg, törődött bácsi volt az utcaseprő, aki néha — homloktörésközben — szemrehányón felpillantott rá. Mintha bizony ő hajigálta volna szét azt a sok csirkét, stancilít, villamosjegyet! Pedig csak néhány levelet rázott le magáról, mert megharagudott rájuk az éjszaka.

Igy élt a platánfa, egyik napról a másikra.

Egyszer aztán mégiscsak elkezdett öregedni.

Megfakult a kérge, kisebesedett a törzse, egyik keze hirtelen leszáradt. Hiába esett mindig az eső, szomjúság gyötörte.

Harmadnapra megkopaszodott.

Az emberek, akik eljöttek ide, hogy szemügyre vegyék, bokáig süllyedtek a levélszőnyegbe.

Szóltan, mogorva alakok voltak. Körüljárták, összehúzózt szemmel méregették, egyik még törzsét is alaposan megdöngötte az öklével.

Hiába volt már öreg a platánfa, még élni szeretett volna. Ezért

HUSZONÖT ÉVESEN

A 25 éves Nagy Sándor döntő győzelmet arat a perzsák felett Gaugamélánál.

25 éves Johann Sebastian Bach, amikor befejezi toccata-sorozatát.

25 éves korában írta Georges Bizet a Gyöngyhalászek című operáját.

25 éves korában lép fel először nyilvánosság előtt Ludwig von Beethoven, mint zongoraművész.

25 éves korában arat nagy sikert Fryderik Chopin zongorára írt Asz-dúr polonézével és adja ki a H-moll scherzót.

A 25 éves Pjotr Csajkovszkij elvégzi a konzervatóriumot és a moszkvai konzervatórium elmélettanára lesz.

Karol Capek 25 évesen a filozófia doktora.

25 éves korában írta Charles Dickens A Pickwick-klubot és fogott hozzá Twist Olivér című regényéhez.

A 25 éves ifjabb Dumas A kaméliás hölgy óriási sikere után már újabb regényén dolgozik.

A 25 éves Goethe kiadja Az ifjú Werther keserveit és több más művét.

25 éves korában írta Edward Grieg az A-moll zongoraveresnyit.

25 éves George Gershwin, amikor a Rhapsody in Blues-t komponálja.

Alekszandr Gribojedov 25 éves fejjel írja Az ész bajjal jár című vígjátékát.

25 éves korában írta Maja-kovszkij a Buffo Misztériumot.

A 25 éves Thomas Mann A Buddenbrook házon dolgozik.

25 éves Michelangelo, amikor Pietáját megalkotja.

A 25 éves Napóleont tábornoknak nevezik ki.

A 25 éves Alekszandr Puskin az Anyegin első fejezetét írja.

Pabló Picasso 25 éves korában festi meg a hagyományos formákkal szakító Az avignoni kisasszonyokat.

A 25 éves Rossini elkészül a Hamupipóke és A tolvaj szarka című operáival.

25 éves Rembrandt, amikor Leidenből végleg Amszterdamba települ át.

25 éves korában szerezte Róbert Schumann a Karnevált.

A 25 éves Mark Twain (akkor még Samuel Langhorne Clemens néven) hajókalausz a Mississippi-n.

A 25 éves Vincent van Gogh prédikátor a belgiumi Borinage-bányavidéken.

25 éves korában Jules Verne operettet ír Collin-Maillard címen, melyet több mint 40 alkalommal adnak elő.

aztán nagyon megijedt, amikor meglátta a bokája körül a csillogó fogazatú gépfűrész.

A gépfűrész egy ideig hallgatott, de aztán is csak annyit mondott, hogy: krrrrrrrrrrrr.

És a platánfa máris elfeküdt a földön, maga alá törve ágas-bogas kezét.

Délben már a fatelepen volt, kupacba rakva abban a sarokban, ahová mindig odasüt a nap. Hamarosan minden nedvesség elszivárgott belőle.

Akkor azt mondta két szénporos ember: — Na, vigyük!

És felhajigálták egy nagy autóra minden porcikáját.

A platánfa ekkor ijedt meg csak igazán. S bizony, valóban nem volt kellemes dolog elégni abban a nagy kemencében, ahol gyorsan elhamvasztották a lángok.

Amikor már nem volt többé semmi, hirtelen eszébe jutott a Nagy Varázsló.

— Szeretnék megint ember lenni — mondta neki.

A Nagy Varázsló előbb kissé meglepődött, de mert véletlenül most is éppen jókedvében volt, hát bólintott.

— Nem bánom — mondta. — De csak most az egyszer, és utóljára.

Igy lett a semmiből, ami azelőtt platánfa volt, ismét ember. Akkor azt kérdezte tőle a varázsló: — Most mihez fogsz majd, mi akarsz lenni?

— Favágó — mondta az ember, és fölnevetett.

Lódi
Ferenc

KAKASOK ÉS TYÚKOK

„Dicsó, házilag is elkészíthető. Kevés szakértelem kell hozzá, és egész esztendőben jól jövedelmez.”

— Ez az, ez kell nekem! — dobta le a kezéből az alkalmi kiadványt Csapó Dömös és hosszant simogatta sörtes állát, mint aki erősen gondolkodik. — Ha bevágott a szomszédnak — morfondírozott magában —, akkor miért ne kamatozna nekem is? Hülyeség, hogy eddig nem jöttem rá az aranyforrásra. Csak oda kell tartanom a kalapomat és dől bele a forint. Mert számoljuk csak! A masinát összeütöttem használt anyagból magam is. A tojás darabját megkapom 1,10-ért, háznl még kevesebért. A naposcsibét pedig a tojás árának hatszorosaért kapkodják el. Hiába, no, ilyen gvarló az ember. Itt hever előtte az evőkanál, és csak most fedezi fel benne a mélyedést.

Az elhatározást olyan gyorsan tette váltotta, hogy önmaga is elámul. Amíg a konstrukciót be nem állította keltetésre, nem szót a nagy cselekvésről legkedvesebb barátjának, Kapós Berci-nek sem. A szerkezet készítésekor különben is lefoglalták gondolatai, annak mérlegelése, hogy esztendő múltával akár egy Renault kocsi is kicserélheti Trabantját, amit a háta mögött különben elkereszteltek a gyerekek szappantartónak, műanyag jaguárnak, aszfaltol pattanásnak.

A kis széplős Pancsa pedig majomketrecnek becézte — idézte emlékezetébe a sarki szomszéd, a sírásó síldó lányának csúfondáros szolását. — Belevágok én majd a Renault-ba, kis aranyoskám — öntötte el Csapót a forróság hulláma arra a gondolatra, hogy a sírásó lányát egyszer úgys megkonyakoztatja. — Te leszel majd a legszebb naposcsibém — kiáltott fel önkéntelenül örömeiben, amikor végre beállította a keltető gépet.

Csak a tojásvásárlás volt még hátra. Nyakába vette a falu ismerős házait, és ötvenesével számoltatta a kosárba a tojásokat.

— Csak a frisseit ám, asszonyok! — válogatott szakértelemmel.

— Ezekre akár te is ráülhetsz, megmelegítenek — heccelte Terus néni, aki Csapó Dömöst pályás korától ismerte. — Apádat is a kupeczkodás vitte a jégre... — jegyezte meg az öregasszony epésen.

— Ugyan már, ugyan! — rántottának lesz ez, méghozzá vendégeknek.

— Paraszat ne adjak, hogy megsüsd magad is a vendégeidnek? — incselkedett vele Terus néni, de Csapó ezt már nem hallotta meg a kiskapuból.

— Átkozott boszorkányok! — mérgelődött odahaza, mert észrevette, hogy valamelyik háznl becsapták. Hatszáz tojást fizetett ki, ennyi fért a keltetőbe is, de mikor utána számolt, a rekeszben, 27 fiók üresen maradt.

Ettől a naptól kezdve Csapó kivonta magát a forgalomból. Elhíresztelte, hogy vidéken vállalt munkát. A Trabant ott állt a nyitott szímben. Nem is ruccant be vele a közeli városba egy dupla feketére.

— Úgy élek — gondolta —, mint a kámszás barátok. Ha ők kibírták évekig, én csak kibírom huszonegy-huszonkét napig. Akkor pedig a fülembé csipognak majd az én kis kakasaim, leendő tyúkjaim. Saját tojóim is lehetnek. Miért ne? — kérdezte önmagától.

Hanem a húszadik napon ráverte az ajtót este Kapós Berci, mert a szobaablakból kicsapódott a világosság az utcára.

— Meghülyültél, hogy itthon gunnyaszatsz? — kérdezte aggodalommal, mikor Csapó beeresztette.

— Csiliitt! Csak halkán — intette le barátját, aki első pillanatban tényleg azt hitte, hogy vele egyivású cimborájának vége, bedilizett, vagy valami mákonyt itattak vele valamelyik lányos háznl. Az állott-pállott levegőben ugyanis olyan siralmasan festett Csapó többhetes szakállával, ingben, gatyában, kócosan

és mosdatlanul, mint aki a túlvilágról ereszkedett alá.

— Halld?... A lélekhangok... — mutatott a sarokban álló masinára, amelynek titkát most már nem takarhatta el. — Holnapra kikelnék. Fladzik a forint — lelkenedett eszelősen és odatuszkolta barátját egy kisablakhoz, amelyen be lehetett látni a villanyfényben fürdő tojásokra.

— Jól sejtettem, Dömöském, hogy a hülyülés mezsgyéjén bukdácsol, mert nem láttalak ki-mozdulni a házból. Hanem most hozd magad rendbe és gyérünk az aszfaltra. Felhajtottam két igazi csirkét, ott várnak ránk a Serpenyőben — adta ki a rendelkezést Berci.

— Hova gondolsz? Most, mikor ezek pár óra múlva kipattannak a tojásból? — hűledezett a leendő csirkefarmos.

— Amazok viszont már kipattantak, jó húsz esztendeje. Majd visszaérünk, mikor a te csibédet pelenkázni kell — bökött utálkozóan a csirkekeletőre. — Csak beugrunk a Trabanttal, és máris fordulunk vissza. Éppen hogy stabilizáljuk a két lányt, vagy idehozzuk őket éjszakára dadának — tette hozzá enyhültebb hangon.

Dömös úgy volt az ajánlattal, mint a béka, amely fejjel fordul: a tónak. Könnyű volt beugrasztani. A Serpenyőben, a kisvároska valamire való és későn záró presszójában, amely este tizkor egyszerűen bárrá alakult át, valóban várta őket két lány, a szőke Cunci és a barna Mokus. Így mutatkoztak be. Ez volt a becenevük. Valódi kilétükkel nem is törődött most Dömös, mert folyton az óráját nézte, hogy idejében hazaérjen. A sűrű óránézés azonban csak az első rundó konyakig tartott. A sokadiknál már nem is érezte csuklóján az óráját. Nem is érezhette, mert megőrzésre átvette tőle Mokus, Cunci pedig Berci világítószámlaórájában gyönyörködött, hogy utánozhassa barátját.

— Mert nagy az éjszaka — és még nagyobbak nála látomásai — böccselkedett záróra felé Berci, és sokat sejtetően tapáskolt a szőke lány kezére. Hogy az éjszakára vagy a látomások hallatára érzett-e fel Dömös, nem tudni, de egyszer csak felordított.

— Hü, a kis csibém! Gyérünk, Bercikém! Hozzá gyorsan taxit! — hadarta eszelősen és meglödült az ajtó felé. Nem hogy a két lány, de még a Veszta-sűzek sem tarthatták volna vissza.

— Hát itt a te kocsid, gyérünk azzal — állította volna meg Berci.

— Majd hülye íszek piás fejjel a hekusok karjába szaladni! — Nem elég, hogy a következő 600 tojás ára ráment a Cunci-Mokusokra? — tapogatózott a zsebéhez. A két lány értetlenül nézett rájuk, s jobbnak vélték, ha az éjszakában nem tartanak az alkalmi lovogokkal. Dömös kiszólásaiból különben is úgy vélték, hogy valamilyen bogár mászkálhat a fejében, s az ilyen embertől minden kitelik.

A történetet ezzel be is lehetne szegni, mint a kabát kifeszett ujját. Hanem vessünk még egy pillantást Dömös hajnali hazatérésére, amelynek Berci tanúja volt.

— Végem van! Tönkrementem! — rántotta fel a csirkekelető rekeszeit, mert szörnű bűdösség töltötte meg a szobát.

— Hát bizony, komám, ezek a jószágok megsültek, -föltek. Tülkeltetted őket — tette hozzá tetetett szakértelemmel Berci.

— Túl? Időben jöttek ezek a világra — emelte maga elé karóráját Dömös, de csak emelte volna. Félúton megállt a karja, és meredten nézett csupasz csuklójára.

— Hát az óra?... —

— Ottmaradt a lányoknál — hökölt meg Berci is.

— Tudod, hogy kicsodák és hol laknak? — Várjál csak... — próbált időt nyerni Berci —, azt hiszem, hogy átutazók, mint a kis csibéd — nyertett fel, mint bukkott kártyaparti fölött a kibic, akinek semmi sem drága.